

Frågor och svar till René Nybergs föredrag 6.5.2024

Fråga. Putins krig mot Ukraina har gjort Ryssland allt mer beroende av Kina både när det gäller export av olja och gas m.m. och import av strategiskt viktiga produkter som elektronik. Samtidigt blir Kina allt starkare, Kinas befolkning är tio gånger större än Rysslands och även ekonomin mer än tio gånger större. Kinas försvarsmakt är också starkare än Rysslands, kärnvapen undantaget. Kina är klart den starkare av de två. Tar inte Putin en stor risk här om man också beaktar att Rysslands glest befolkade ostasiatiska besittningar delar en flera tusen kilometer gräns med Kina ?

Svar: Konstaterandet att Kina håller på att bli den klart starkare i partnerskapet är helt riktigt. Ett av Putins problem är att han i motsats till Stalin inte vet när han skall sluta. Stalin var t.ex. beredd att avsluta vinterkriget 1940 och isoleringen av Västberlin 1949 då han insåg att dessa projekt kostade Sovjetunionen för mycket. Putin fortsätter envist kriget i Ukraina trots enorma förluster och ett starkt ökande beroende av Kina. Beträffande Rysslands ostasiatiska besittningar är de klart utsatta men Kina har tid att vänta.

Fråga: Eftersträvar Ryssland i Ukraina-kriget framför allt något liknande det som Sovjet eftersträvade i kriget mot Finland - närmast att erövra mera kustområden för att få en bättre tillgång till havet - (vilket även Katarina den stora eftersträvade då hon utvidgade Ryssland mot havet i söder, erövrade bl.a. Krim från ottomanerna och grundade bl.a. Odessa) ?

Svar: xxxxx

Red. anm. : Hösten 1939 var väl ändå ett av ryssarnas primära mål att flytta den finska gränsen på ett längre avstånd från dåvarande Leningrad. Det intressanta i sammanhanget och även lite speciella som lämnats bort från "Putins historiebok" var ju att när de "legendariska Mainilaskotten" avfyrades låg Sovjetunionen i en pakt med Nazityskland (Molotov-Ribbentropavtalet).

Fråga: På krigsspelborden i hela världen spelas Ryssland-Ukraina. Om spelets utgång är A) Ryssland vinner kriget, B) Ukraina lyckas bevara sin självständighet, hur ser Ukrainas karta ut efter det?

Svar: Ryssland kommer inte att vinna kriget.

Fråga: Hur har Kriget i Ukraina påverkat den ryska medelklassen?

- vardagslivet
- den privata ekonomin
- konsumtionen
- informationen
- utlandsresandet

Svar:

- Kremls ambition har varit att försöka göra allt för att minimera rubelns försvagning.  
Man använder sig av de bästa experter från hela världen som finns att tillgå.....

- tiotusentals intellektuella har lämnat landet, bl.a. för att undvika att bli inkallade.
- många tidigare tillgängliga importvaror finns inte längre att tillgå.
- resandet är mycket begränsat ! Turkiet är möjligt.
- Information från väst ersätts med rysk propaganda.

Fråga: Vilken är det officiella Finlands attityd till dagens Ryssland ?

Svar: Före Rysslands anfall var t.ex. jag själv emot en NATO-anslutning. Man insåg att det skulle leda till en brytning av Rysslands-relationen. På grund av anfallet mot Ukraina bröts sedan vår relation till Ryssland. Om vi tidigare i viss mån hade inflytande i Ryssland, är det nu helt slut. Renskötare har en begränsad rätt att korsa gränsen för att leta efter bortsprungna renar. Oberoende hur allting utvecklar sig är det alltid bra att lära sig och kunna ryska. Det gäller att även se framåt minst 10-20 år och då är situationen en annan.

Fråga: Finns det någon rationell förklaring till Rysslands handlande? Är det eventuellt att säkra tillgången till kusten. Finns det någon som har en helhetsbild av det som sker i världen - speciellt gällande Iran och Ryssland ?

Svar: Ryssland hade som mål att tillskansa sig hela svartahavskusten ända fram till Moldavien. Ryssland trodde sig kunna uppvigla ryskspråkiga i bl.a. Odessa och Charkiv, men det misslyckades - tongångarna har nog dämpats betydligt. Kriget har i stället sammansvetsat både rysk- och ukrainskspråkiga ukrainare. Motståndet visade sig vara avsevärt mycket större och starkare än vad Ryssland hade räknat med. Det är oklart om målsättningen var att erövra också västra Ukraina (området Galitzien). Stalin var aldrig intresserad av den regionen - men det var nog hans militär. Någon har till och med pläderat för att både Ungern och Polen skulle ta för sig av den delen. Anna-Lena Laurén har på ett fantastiskt sätt beskrivit hur folket upplever det hela. Bl.a. har man trott att språken (ryska/ukrainska) har en stor betydelse men så är inte fallet.

Fråga: Kommer Du att skriva boken: Ryska imperiets uppgång och fall ?

Svar: Vi får se.

Fråga: Katarina den stora lär ha sagt: Rysslands gränser är trygga bara så länge vi expanderar.

Svar: Katarina var missnöjd på grund av Polens inflytande på Ukraina. 1990 accepterade Gorbachev den Polsk-Ukrainska gränsen och Polen accepterade att Galitzien inte var polskt.

Samtidigt accepterade Helmut Kohl gränsen mellan Polen och Tyskland.

Fråga: Finns det förutsättningar till en bestående fred, och hur ser den i så fall ut.

Svar: Knappast så länge Putin sitter vid makten. Han vägrar att förhandla.

Fråga: Hurudan risk finns det för kärnvapenkrig, t.ex. om Ryssland lider ett förkrossande nederlag.

Svar: Bruk av strategiska kärnvapen är mycket osannolikt på grund av "terrorbalansen" mellan USA och Ryssland. Hela västvärlden bidrar med betydande hjälp av krigsmateriel och underrättelseuppgifter. Då det gäller taktiska kärnvapen uppstår frågan: vad skall man bomba? De förhärskande vindarna är västliga, varför en bomb i Ukraina skulle leda till radioaktivt nedfall i Ryssland. Man kan tänka sig att Ryssland för att skrämmas kunde detonera en bomb på Novaja Zemlja. USA har varnat att deras svar på bruk av taktiska vapen skulle vara omfattande konventionell bombning. Även Kina har klart uttryckt sin uppfattning om var den "röda linjen" går.

Fråga: Vilken är Tysklands roll på den europeiska arenan?

Svar: För Tysklands del handlar det också om talman från II världskriget. Då Nyberg i samtal med förbunds-presidenten Köhler hörde argumentet att skillnaden mellan Finland och Tyskland var att Finland förlorade ett rättfärdigt krig. Köhler ville göra gällande att det dock i Tyskland fanns motstånd mot Hitler. Han var chockad över att man i Britannien knappast mindes 20.7. - det vill säga attentatsförsöket mot Hitler. "Stunde null" , alltså Tysklands villkorlösa kapitulation var avgörande för att Tyskland skulle kunna bygga upp ett nytt demokratiskt Tyskland. Konrad Adenauer förankrade Tyskland till väst, men Willy Brandt insåg att vägen till Östtyskland gick via Moskva. Olaf Scholz har varit mycket försiktig för att inte reta upp Ryssland. De gröna är det parti som klarast stöder Ukraina.

Fråga: Kan man anse att Angela Merkel på sätt och vis bär skulden till Ukraina-kriget. Om inte Tyskland hade nedrustat, skulle Ryssland knappast ha vågat anfalla.

Svar: det ligger nog något i det, bland annat var det under hennes tid som värnplikten avvecklades. Men det var tidens melodi och till exempel Sverige gjorde samma misstag.

Fråga: Trump har sagt att han får slut på kriget på en dag om han blir president. På vilket sätt lyckas han med det?

Svar: Det kan han nog inte realisera? Klart är att ett regimskifte i USA kan ha betydande följder. Ukraina kommer nog inte att ockuperas.